

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Ing. J. H.**, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Liberecký kraj**, se sídlem 1. máje 97, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2022, č. j. 541808/22/2607-00460-607648, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 17. 8. 2022, č. j. 59 Af 19/2022-17, o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Afs 244/2022,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil a Mgr. Petra Weissová **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 Afs 244/2022.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 17. 8. 2022, č. j. 59 Af 19/2022-17, které je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 4 Afs 244/2022, namítl podjatost soudců 4. senátu Nejvyššího správního soudu, JUDr. Jiřího Pally, Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové, a také soudců 3. senátu Nejvyššího správního soudu, JUDr. Jaroslava Vlašína, Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého (v souladu s rozvrhem práce měl ve věci jednat 4. senát Nejvyššího správního soudu a v případě dlouhodobé nepřítomnosti některého ze členů tohoto senátu mohl být senát doplněn některým ze soudců 3. senátu). Námitku podjatosti u jmenovaných soudců žalobce vznesl, „*neboť se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům a jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti*“.

[2] K námitce se výslovně vyjádřili soudci 4. senátu Nejvyššího správního soudu a žádný z nich přitom neshledal důvody zavádající pochybnosti o jejich nepodjatosti.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[4] Záruka rozhodování věci nezávislým a nestranným soudcem patří mezi součásti práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a důvěry občanů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Kategorii

nestrannosti je třeba vnímat i v rovině objektivní. Za objektivní nelze považovat to, jak se nestrannost soudce subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), ale to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodovat o této otázce se však musí na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003-16).

[7] V projednáváné věci žalobce vyjádřil pouze obecnou výhradu k možné podjatosti uvedených soudců, což nelze považovat za dostatečný důvod pro vyloučení soudce z rozhodování ve věci. O míře obecnosti dané námitky svědčí také to, že žalobce hovoří o „zástupcích účastníků řízení“, přičemž žádní takoví zástupci tu ani (přínejmenším dosud) nejsou. Nadto žalobce své četné námitky podjatosti (proti soudcům různých správních soudů) vznáší mechanicky, obecně a sériově bez toho, aby je opřel o konkrétní skutečnosti týkající se projednáváné věci a soudců povolaných v dané věci rozhodovat (k tomu, že takové námitky Nejvyšší správní soud již opakovaně jako nedůvodné posoudil, viz např. usnesení ze dne 28. 11. 2019, č. j. Nao 189/2019-28, či ze dne 9. 5. 2019, č. j. Nao 75/2019-14, a mnohá jiná). Stejně posoudil Nejvyšší správní soud i nyní předloženou námitku podjatosti.

[8] Reálné pochybnosti o (ne)podjatosti namítaných soudců může totiž s ohledem na výše uvedené vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobce týkající se vztahu soudců k projednáváné věci, jejím účastníkům či zástupcům. Žalobce však Nejvyššímu správnímu soudu žádné takové tvrzení o podjatosti namítaných soudců nesdělil.

[9] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud v posuzované věci k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudci JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil a Mgr. Petra Weissová byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí shora uvedené věci.

[10] S ohledem na skutečnost, že jmenovaní soudci 4. senátu nebyli vyloučeni z projednávání a rozhodnutí předmětné věci, nerozhodoval již Nejvyšší správní soud o námitce podjatosti vznesené i vůči soudcům zastupujícího 3. senátu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2022

Mgr. Eva
Šonková
předsedkyně senátu